

‘KOPP KOAP’

SAMEN OP DE TRAPPERS !

Inez Vandewinkel
KOPP

Ellen Gibney

KOAP

LIGANT

Limburgs netwerk
Geestelijke gezondheid
Kinderen & jongeren

MARBLE SOUNDS

Don't you look up

KOPP|KOAP: Het kind van

...

... een ouder met een psychische- of
afhankelijkheidsproblematiek

KOPP|KOAP: Het kind van

...

Gewone kinderen die opgroeien
in ongewone omstandigheden

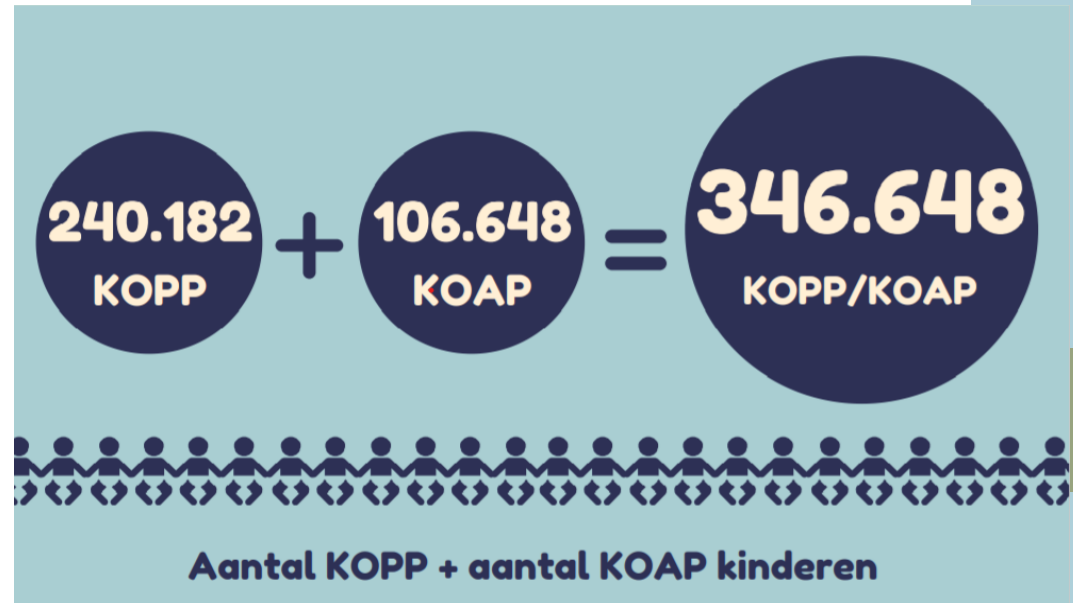
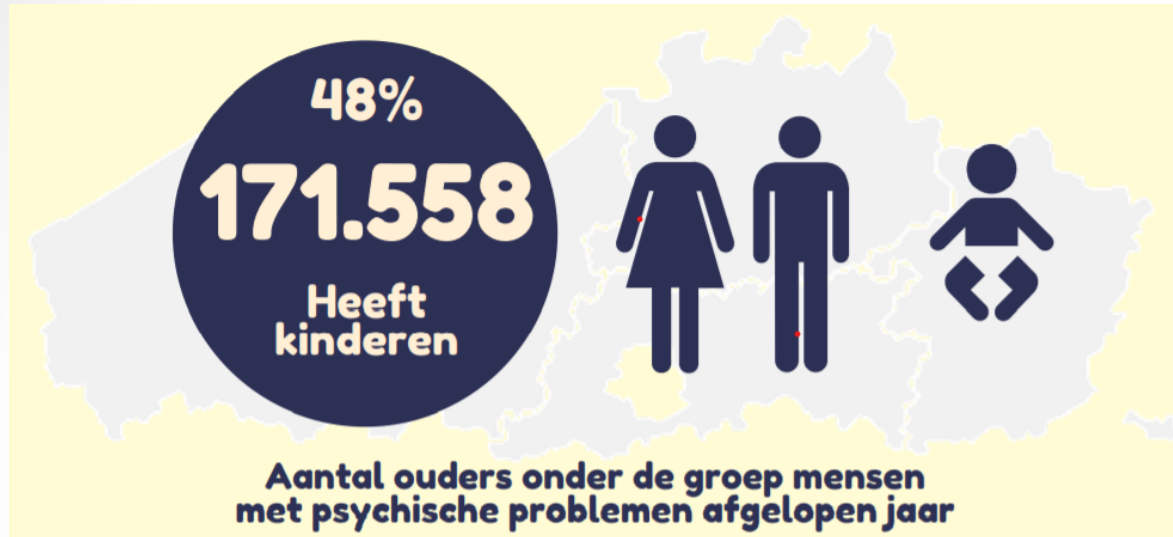

FEIT OF FABEL?

Het aantal KOPP KOAP'ers in België is beduidend lager dan in andere Europese landen.

Aantal KOPP | KOAP in Vlaanderen per jaar

Prevalentie...

- 1 op 4 personen krijgt vroeg of laat af te rekenen met **psychische problemen**.
- Bij 31,4 % van de jongeren tussen 15 en 24 jaar is er sprake van psychische problemen. (VVGG, 2015) Ongeveer **50 %** van de stoornissen ontwikkelt voor de leeftijd van 14 jaar.
- In een klas van **20 leerlingen er zeker 2 kinderen** zijn waarvan één van de ouders een psychische problematiek heeft of had (erkende psychische problemen, nog niet de niet erkende)

Prevalentie...

KOAP cijfers : Trimbos instituut

- Een kind van een **ouder met een verslavingsprobleem** heeft **twee** keer zoveel het risico om een verslaving te ontwikkelen
- 1 ouder die gebruikt** : 37% kans om zelf psychopathologie (incl.verslavingsprobleem) te ontwikkelen
- Beide ouders gebruiken** : 44% kans (zoon : 67% kans!)
- Ouders alcoholverslaving** : kind heeft grotere kans op lage cijfers op school en 2 tot 3 keer meer kans op kindermishandeling (fysiek of mentaal)

FEIT OF FABEL?

Een psychische ziekte of verslavingsprobleem van de ouder heeft een impact op de ontwikkeling van kinderen, ook op zeer jonge kinderen

Filmpje Opgroeien Hallo wereld!

CG-2
44Hz
RS
Z 1.4
2D
54%
Dyn R 58
P Low
HRes

Ik zit nog warm en knus
in mijn mama's buik.

Opgroeien

Gevolgen voor KOPP | KOAP

1/3^e regel:

(Onderzoek Baan ea. (1998), Hosman et al (2009))

- loopt een verhoogd risico op het ontwikkelen van een psychiatrische problematiek
- krijgt problemen op allerlei levensdomeinen (bv. relaties, zelfstandigheid, ...) van voorbijgaande aard
- draagt weinig tot geen gevolgen met zich mee

FEIT OF FABEL?

Kinderen van ouders met een psychische kwetsbaarheid laten altijd signalen zien

Zeker niet altijd!

Vaak voorbeeldige kinderen

Vanuit loyaliteit, angst, schaamte,...

Herkennen kan moeilijk zijn

Wat zijn mogelijke signalen?

FEIT OF FABEL?

Je kan de kinderen best niet informeren over de psychische ziekte van mama omdat dit vaak te zwaar om dragen is en te moeilijk is om te begrijpen.

Filmpje 'ouders en een psychische aandoening'

Hoe gaat het met de kinderen?

Risico –en beschermende factoren ouder – gezin – kind - omgeving

FEIT OF FABEL?

De veerkracht van een kind kan je versterken door met de ouders in gesprek te gaan.

Wat is veerkracht?

- = niet gelijk aan de afwezigheid van moeilijkheden. Er is wel degelijk sprake van een moeilijke situatie (ouders met een psychische kwetsbaarheid)
- Beschikken over voldoende ondersteunende factoren om hun weg daarin te vinden
- Dit is geen vaststaand gegeven

Vier principes van veerkracht

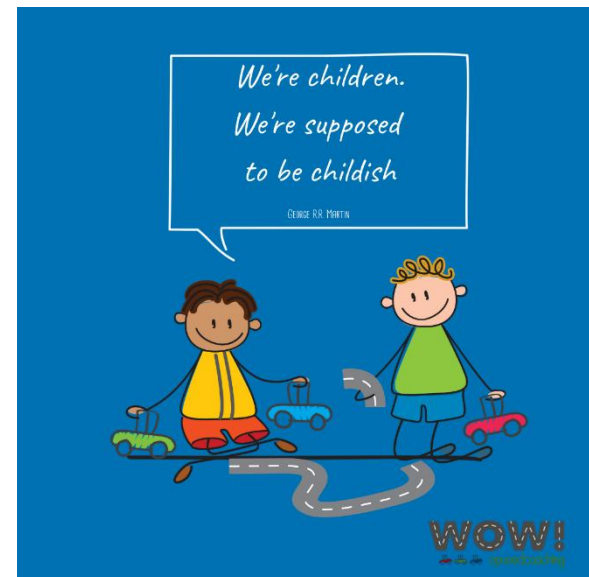
1. Informatie

- Ouders motiveren en ondersteunen om zelf informatie te geven
- Het belang van informatie toelichten
- Uitleggen wat de risico's zijn als kinderen niet goed geïnformeerd worden

2. Kind mogen zijn

- Leuke dingen blijven doen
- Ouders motiveren om kinderen activiteiten buitenshuis te laten doen
- Parentificatie bespreekbaar maken

3. Steun van een volwassen vertrouwenspersoon

- Ouders uitleggen waarom een vertrouwenspersoon belangrijk is
- Expliciet toestemming geven aan kinderen
- Samen met kinderen zoeken welke personen men kan inlichten

4. Aandacht voor beleving van het kind

- Ouders informeren over de impact
- Interesse tonen in de leefwereld van het kind
- Stilstaan bij de emoties van het kind

waarom een kind zich niet gedraagt

wat mensen denken

■ stout kind

de echte redenen

- moe
- hongerig
- piekergedachten
- overprikkeld
- vindt de taal niet
- er is iets gebeurd
- maakt zich zorgen
- op zoek naar verbinding
- slechte dag

FEIT OF FABEL?

Clënten/patiënten die kinderen hebben, voelen zich niet altijd even goed ondersteund in hun rol als ouder. Ze zijn wel eens bezorgd en zitten met vragen.

Belang thema ouderschap in begeleiding volwassenen

- **Onderzoek PC Van den Ende (2016):**
80% van bevroagden (47 ouders) voelen aan dat hun psychiatrische problemen 'schade' toebrengen aan de relatie met hun kinderen
- **Onderzoek 'Mood en Resilience Offspring project' (MARIO – project) Maciejewski et al (2017):**
 - 73% van de ouders maakte zich zorgen over de ontwikkeling van hun kinderen vanwege hun stemmingsstoornis
 - 58% van de ouders vindt dat er tijdens hun behandeltraject onvoldoende aandacht aan hun kinderen besteed wordt
 - 72% van de ouders wil meer rechtstreekse aandacht voor hun kinderen (bv. info of weerbaarheidstraining)

KOPP OP! groepen

KOPP OP! groepen zijn er voor :

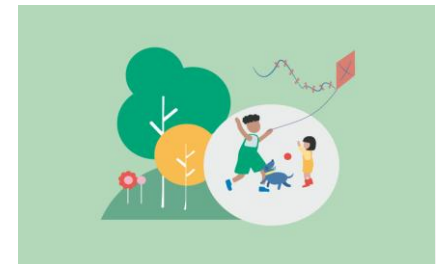
- Kinderen die opgroeien met Personen met een Psychische kwetsbaarheid in hun omgeving
 - Individueel of groepstraject
 - ondersteuning en preventie
 - ELZ
-
- Tel 011 49 42 78
 - connect@Ligant.be

De Kindreflex

De Kindreflex streeft 2 doelstellingen na:

1. De Kindreflex **stimuleert** hulpverleners met hun volwassen cliënten een gesprek te voeren over het **thema ouderschap**.
2. De Kindreflex **helpt** hulpverleners **verontrustende gezinssituaties** te detecteren en de veiligheid zo snel mogelijk te herstellen.

Video lancering van de Kindreflex door
Familieplatform

<https://kindreflex.be/>

“Ouderschap is als het opvouwen van een hoeslaken. Niemand weet precies hoe het moet”

A black and white silhouette image. A large, leafy tree stands on the right side of the frame. In the lower-left foreground, a person stands holding the hand of a small child. The background is a dark, uniform grey.

**wanneer je realiseert dat je
als ouder een rol hebt die
alleen jij kan vervullen,
vind je jouw grootste kracht**

**een kind heeft
geen behoefte
aan perfectie**

**een kind heeft
behoefte
aan connectie**

FEIT OF FABEL?

De veerkracht van een kind kan je te allen tijde beïnvloeden en vergroten

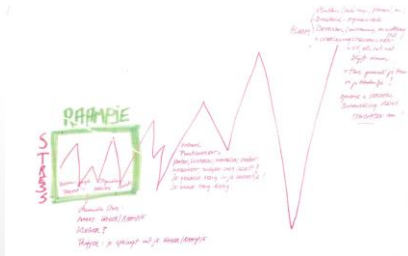
Met kriebel op reis

Methodieken op maat

- Het huis
- Psycho-educatie via filmpjes : KOID, window of tolerance,...
- <https://www.youtube.com/watch?v=LuhYoOeJte8&t=60s>
- <https://www.youtube.com/watch?v=dtrGwXmjGM8>
- Je bent niet alleen : online getuigenissen, “ik hoor ook van andere kinderen dat...”
- Zorg voor jezelf : rustbox

Doorverwijzen?

KOPPsupport

Voor kinderen (16-25 jaar) van ouders met psychische problemen en/of een verslaving.

KopOpOuders

Voor ouders met psychische problemen en/of een verslaving

<https://ligant.be/nieuws/wegwijs-psychologische-hulpverlening-kinderen-en-jongeren-in-limburg/>

<https://www.druglijn.be/grip/grip-voor-kinderen/#/>

Groot worden
kan je
niet alleen

SOS
KINDERDORPEN

informatie

- www.Integra-limburg.be
- www.familieplatform.be
- www.trimbos.nl
- www.druglijn.be
- Ellen.gibney@integra-limburg.be
- Inez.vandewinkel@integra-limburg.be
- Kopp op stelten

Vragen?

wat een ouder zegt:
"we zien wel"

wat een
ouder bedoelt:

Bedankt voor uw aandacht!

*Limburgs netwerk
Geestelijke gezondheid
Kinderen & jongeren*

